

Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
Lotta Yrjänä
lotta.yrjana@despro.fi

Viite Lausuntopyyntö 2, 8.5.2026

Aihe Eura ja Säkylä, Kauttua-Ristola 110kV voimajohtohanke

Köyliön-Säkylän Sähkö Oy on pyytänyt Satakunnan Museon täydentävää lausuntoa koskien Euran Kauttuan ja Säkylän Ristolan välille suunniteltavaa uutta 110 kV:n voimajohtoa. Voimajohtohankkeen tavoitteena on parantaa sähkönjakelun toimintavarmuutta ja vahvistaa sähköverkkoa. Selvitysten perusteella jatkosuunnitteluun valittiin vähiten haittaa aiheuttava reittivaihtoehtojen yhdistelmä VE1Dc, joka sijoittuu pääosin uuteen johtokäytävään.

Voimajohtohanketta on esitelty 4.4.2025 pidetyssä viranomaisneuvottelussa ja Satakunnan Museo on antanut hankkeesta lausuntonsa 26.1.2026. Lausunnossaan museo on jo kuvannut alueen kaavatilanteen sekä kulttuuriympäristön ja maiseman arvot, eikä enää toista niitä. Hankkeen yhteydessä laadittua ympäristöselvitystä (Envineer 6.5.2026) on täydennetty lausuntojen pohjalta mm. havainnekuvin ja täydentävin perusteleluin.

Satakunnan Museo on esittänyt hanketta koskevissa neuvotteluissa sekä aikaisemmassa lausunnossaan, että voimajohto on toteutettava maakaapelina niiltä osin, kuin suunniteltu linjaus ylittää valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen (VAMA2021). Museo totesi lausunnossaan 26.1.2026: *Kuten hankealueella toteutetussa ympäristöselvityksessä todetaan: hankkeen vaikutukset kulttuuriympäristöön kohdistuvat valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen, Köyliönjärven kulttuurimaiseman, pohjoisosaan. Museo toistaa jo viranomaisneuvottelussa esittämän kantansa, että maisemallisten vaikutusten minimoimiseksi hanke tulee toteuttaa maakaapelilla niiltä osin, joissa linja ylittää avoimen viljelymaiseman valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella sekä kansallismaisemassa. Vaikka hieman pohjoisempaan kulkee jo olemassa oleva voimalinja, sijoittuu se tällä kohdin huomattavasti kauemmas Kantatiestä kuin esitetty uusi linjaus. Lisäksi hankkeen maisemallisten vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon yhteisvaikutukset jo olemassa olevan sähkölinjan kanssa.*

Hankkeen täydentävissä perusteluissa on esitetty, että maakaapelointi on kustannuksiltaan moninkertainen ilmajohtoon nähden. Pellolle kaapeloinnissa

kustannuksia lisää asennussyvyys ja mahdollinen betonielementtisuojaus. Perusteluissa mainitaan mm. että maisema-alueella olisi alitettava myös Köyliönjoki sekä se, että maakaapelia on vaikeampi huoltaa.

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Voimalinjahankkeen reitin kaikki vaihtoehdot kulkevat Köyliönjärven valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (VAMA2021) sekä maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön läpi. Kyseessä on lisäksi yksi Suomen 27:stä kansallismaisemasta.

Satakunnan Museo pitää hyvänä, että hankkeen ympäristöselvitystä on täydennetty havainnekuvien ja yhteisvaikutusten arvioinnin osalta.

Museo haluaa huomauttaa hankkeesta esitettyihin täydennettyihin perusteluihin, että 110 kv:n maakaapelointeja on arvoalueilla toteutettu muualla Suomessa, vaikka vaadittavan kaapelin pituus on ollut moninkertainen 1,5 kilometriin nähden ja sisältänyt myös joen alituksen. Esimerkkinä voidaan mainita mm. Kalajoen alueelle sijoittuva Mutkalampi-Uusinivala 110 kv liityntäjohto, joka toteutettiin valtakunnallisesti merkittävillä maisema-alueilla maakaapelina sekä Kalajoen ali.

Kohdassa, jossa linjausvaihtoehdot kulkevat maisema-alueen läpi, ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita koskee suunnittelumääräys: **Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.**

Satakunnan Museo näkee, että hankkeen maisemavaikutuksia tulee arvioida etenkin keskeisiin kulkureitteihin, kuten Kantatiehen nähden. Alueen pohjoislaidalla on olemassa jo voimalinja, joka sijoittuu kuitenkin huomattavasti kauemmaksi kuin

nyt aiottu, ja keskeisiltä kulkureiteiltä katsottuna se sulautuu takana olevaan metsäiseen horisonttiin. Hanketta varten laaditussa ympäristöselvityksessä todetaan: *Olemassa oleva kauempi voimajohtolinja ja suunniteltu voimajohtolinja muodostavat yhteisvaikutuksia Kantatien maisemaan, koska ne näkyvät erillisenä maisemaa poikittain rikkovana linjana peltoaukean poikki.* Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että linjausvaihtoehdolla 7c on vähäisimmät maisemavaikutukset.

Hanketta on perusteltu muun muassa sillä, että se mahdollistaa uusiutuvan energian liittämisen valtakunnan verkkoon. Lähistöille kaavailuista tuulivoimahankkeista Lupa- ja valvontavirasto ja Satakunnan Museo ovat tuoneet lausunnoissaan ja puheenvuoroissaan esille, että esimerkiksi Ruotanansuon hankkeella ei ole Köyliönjärven kulttuurimaiseman kohdistuvien huomattavien maisemavaikutusten vuoksi edellytyksiä toteutua. Tämä myös alleviivaa maisema-alueen herkkyyttä sekä erityistä arvoa.

Satakunnan Museo kehottaa kiinnittämään huomiota ei ainoastaan nyt kaavailtuun uuteen linjaan, vaan myös voimajohtojen yhteisvaikutukseen tällä maisemallisesti poikkeuksellisen arvokkaalla alueella. Museo näkee, että ilmajohtojen määrän kasvattaminen valtakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella ei ole perusteltavissa, eikä sitä voida toteuttaa ilman merkittäviä maisemavaikutuksia.

Satakunnan Museo esittää edelleen kantanaan, että siltä osuudelta, joka ylittää valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen, tulee voimajohto toteuttaa maakaapelilla maisemallisten vaikutusten hillitsemiseksi.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kuten Satakunnan Museo on jo aiemmassa lausunnossaan todennut, tarkemmat suunnitelmat voimajohtopylväiden sijoittamisesta tulee hyvissä ajoin toimittaa Satakunnan Museoon. Mikäli pylväs on välttämätöntä sijoittaa muinaisjäännösalueelle, tulee jo suunnitteluna aikana järjestää muinaismuistolain 13§:n mukainen neuvottelu Museoviraston kanssa.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Johanna Junnila
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä